

XI. Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennálé

Állatok és növények

Kecskeméti Katona József Múzeum – Cifrapalota
2022. augusztus 16. – október 16.

Megnyitó: 2022. augusztus 26., péntek 17 óra

- A kiállítást megnyitja: **Pataki András** művészeti, közművelődési és közgyűjteményi ügyekért felelős helyettes államtitkár, Kulturális és Innovációs Minisztérium
- A Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat Szakmai Különdíját átadja: **Sára Ernő** Ferenczy Noémi-díjas tervezőgrafikus, érdemes művész, az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat vezetője
- A biennálé alapító kurátora, a megnyitó házigazdája, és a zsűri erkölcsi díjait átadja: **ifj. Gyergyádesz László** Móra Ferenc-díjas művészettörténész, a Kecskeméti Katona József Múzeum képzőművészeti osztályvezetője
- Közreműködik a **Belfersingers** kamarakórus Lengyelországból (vezényel Andrzej Sędzik) és az **Aurin Vegyeskar** (vezényel Durányik László Kodály-, Csokonai- és Bács-Kiskun Megyei Prima-díjas karnagy)

***

Sejben Lajos: Aki a bárkából kimaradt..., 2020

Ifj. Gyergyádesz László idézőjelben (például riport formában is) felhasználható írása a biennáléről, az előzményekről és a kapcsolódó gyűjteményről

2022 márciusában közzétett felhívásunkra ezúttal 178 művész 177 alkotást, illetve sorozatot adott be, amiből a XI. Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennálé zsűrije összesen 128 alkotó 127 művét, sorozatát javasolta kiállítani és a katalógusban megjelentetni. (A zsűri tagjai voltak: Balanyi Károly Ferenczy Noémi-díjas grafikus- és zománcművész; Budaházi Tibor Munkácsy-díjas festőművész; ifj. Gyergyádesz László Móra Ferenc-díjas művészettörténész, a Kecskeméti Katona

József Múzeum képzőművészeti osztályvezetője; Kelecsényi Csilla Ferenczy Noémi-díjas textilművész, az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat képviselője; Osztényi Éva Gizella művészettörténész-főmuzeológus, Kecskeméti Katona József Múzeum.)

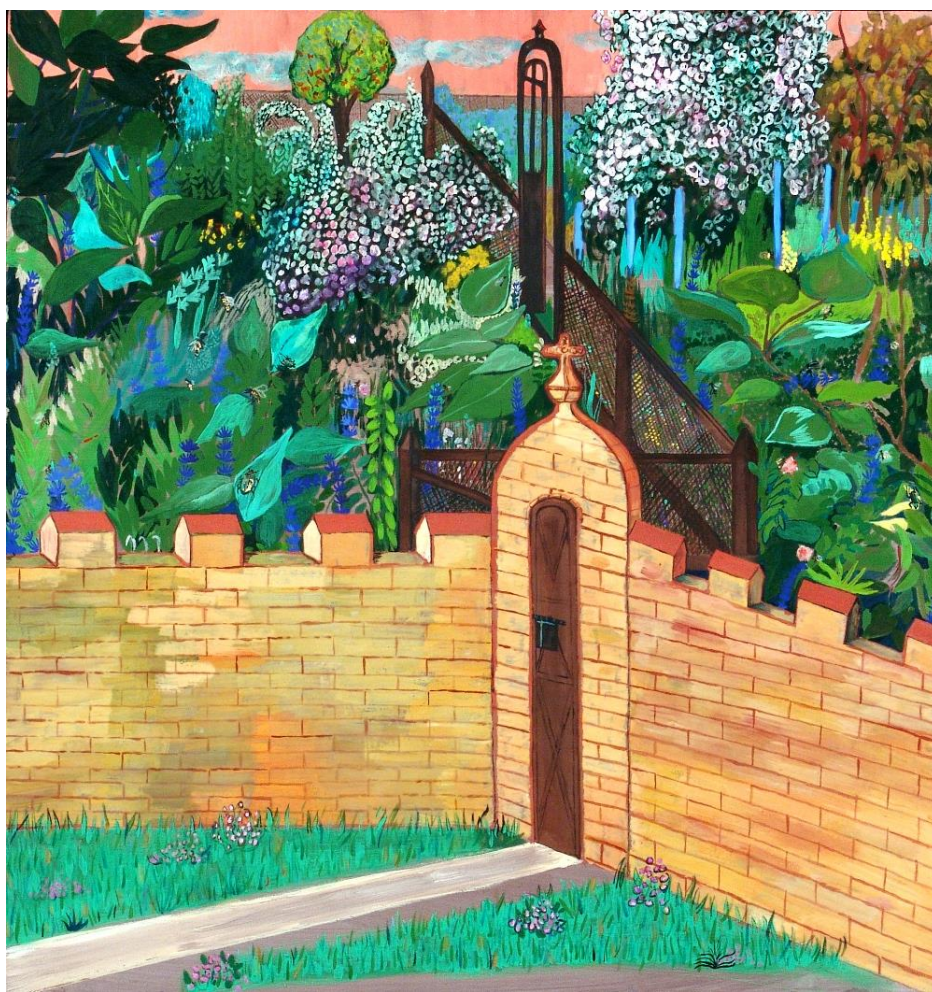
Pittmann Zsófia: Emberbárány, 2022

A kétevente változó tematikus felhívásunk nyomán ezúttal állatokkal és növényekkel kapcsolatos ábrázolásokat tárunk a nagyközönség elé. Csak a Bibliában 121 állatfajról és 80 (míg mások szerint megközelítőleg kétszázféle) növényről olvashatunk, s nem csupán a teremtésükről, vagy éppen a megmentésükről az özönvíz története (Noé bárkája) kapcsán, hanem gyakran szerepelnek hasonlatokban, példabeszédekben is.

Borza Teréz: A jó földbe vetett MAG, 2021

A növények és az állatok a Szentírástól, illetve az apokrif irodalomtól függetlenül is a keresztény művészet kihagyhatatlan részeivé váltak. A keresztény ikonográfiában különösen fontosak együtt (pl. paradicsomkert, elzárt kert, szőlőkert, evangélista szimbólumok) és külön is (élet fája, tudás fája) a szimbolikus megjelenítéseik, a szentek legendáihoz kapcsolódva, akár attribútumként is, továbbá a fantázialények, vagy éppen az állatövi jegyek ábrázolásai. Az ókorban és a középkorban számos írás szolgált még további forrásul a szimbolikus ábrázolásokhoz, így például a növények, virágok terén 1120 körül St-Omeri Lambert kanonok *Liber floridus*, vagy éppen Konrad von Würzburg *Die goldene Schmiede* című 1275 körül keletkezett műve, illetve valamivel később Franz von Retz *Defensoriuma* (az utóbbi kettő főleg Máriára vonatkozóan), a *Physiologus* pedig a bestiarium-illusztrációk tekintetében. S hosszan folytathatjuk, így olyan témákkal is, mint például az állatok és az emberek kapcsolata: Az állatok feletti uralmat Isten az embernek adta (Ter 1,28), de a tulajdonjogot magának tartotta fenn (Zsolt 50,10). Rendkívül gazdag területet választottunk ezúttal, mely napjaink egyik legnagyobb globális válságjelenségére (klímaváltozás, s ahhoz kapcsolódóan is a növényi és állati fajok kihalása) is felhívja a figyelmet...

Nemes Zsuzsa: Méhlegelő körbezárt kertben, 2022

A Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennáléhoz számos terület, fogalom tartozik (pl. keresztény-, vallásos-, szakrális-, egyházi- és liturgikus művészet), azonban egyet, a keresztény tematikát, mint az európai művészet egyik legfőbb összetevőjét, kiemeltük, sőt a sorozat nevében is jeleztünk. Az első alkalommal a keresztire feszítés jelenetét és a legfontosabb szimbólumot, a keresztet választottuk, 2005 tavaszán a Genézis őstörténeti részét, a Teremtés könyvének első 11 fejezetét, míg 2006-ban az oltár volt a téma. A negyedik biennálén Krisztus példázatait „adtuk fel”,

2009/2010-ben a Jelenések könyvét, majd 2013 tavaszán az angyalokkal találkozhattak a kiállítás látogatói. 2015-ben, a hetedikén a gyermekek, a gyermekség volt az ábrázolandó, megjelenítendő ikonográfiai program, 2016-ban pedig a magyar és a magyarországi szentek. A kilencediken, 2018-ban a hét főbűn mozgatta meg nagy sikerrel a művészek fantáziáját, melynek kapcsán felelevenítettük a fél évezrede elhunyt Hieronymus Bosch életművét is. Végül a jubileumi biennálé tematikája – Szent vendégség (Eucharisztia / Úrvacsora) – kivételesen egy aktuális eseményhez, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz (is) kapcsolódott.

Horváth Mária: Szent Ferenc „találkozása” Csaba testvérrel, 2022

A keresztény biennálékhoz kapcsolódik az a majd két évtizede folyó módszeres gyűjtői tevékenység, melynek eredményeként a múzeum képzőművészeti gyűjteményén belül létrehoztunk egy, a nem egyházi fenntartású magyarországi múzeumokban ma még egyedülállónak tekinthető, speciális gyűjteményi egységet. A kollekciónak szerencsére folyamatosan gyarapodik, melynek köszönhetően már túl vagyunk a félezredik beleltározott tételén. Gyarapítási keret hiányában a fő módszer a művészek rábeszélése arra, hogy ajánlják fel műveiket a múzeumnak. A gyűjtemény összetétele, minősége tehát alapvetően az alkotók jóindulatától és az egyes biennálék témájától függ, éppen ezért igyekszünk kihasználni a Nemzeti Kulturális Alap által kiírt műtárgyvásárlási pályázatokat is. Az alkotóktól tudjuk, hogy adományozási kedvüket jelentősen fokozták azok a tárlatok, melyeken egy-egy válogatást mutattunk be, így élővé téve ezt a múzeumi tárgy együtttest (pl. Tihanyi Bencés Apátság; Pécsi Galéria; Eger, Zsinagóga Galéria; Budapest, Klebelsberg Kultúrúria és Szent István Bazilika; Szentes, Koszta József Múzeum).

ifj. Gyergyádesz László

A sajtóanyaghoz mellékelte, képernyőre optimalizált (nyomtatásra alkalmasat is tudunk ingyen küldeni azonnal emailes kérés esetén).

A biennálé megtekinthető október 16-ig, keddtől vasárnapig 10–17 óra között.

**Szakmai információ: ifj. Gyergyádesz László
Tel: 70/799-8856 • E-mail: gyergyadesz@gmail.com**